

SA Õigusloomekeskus

Aitame kaasa demokraatliku, loodust ja inimest säästvat ning jätkusuutlikku olemist tagavale seadusloomele.

Taumi tee 4, Rannamõisa küla, Harku vald 76906, Harjumaa
reg.kood 90009826
Telefon 56225590
E-post ain.kabal@balticlaw.ee

KUUPÄEV: 30.12.2008

VIIDE:

Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seadus/kehtiv

EKSPERTIISI PUUETEGA INIMESTE SOTSIAALTOETUSTE SEADUSELE

Vastavalt Eesti Vabariigi Põhiseaduse § 28 on puudega inimesed riigi ja kohalike omavalitsuste "erilise hoole all." Eriline hool väljendub puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduses sätestatud kohtlemise režiimis, mida kohaldatakse puuetega inimestele.

Sotsiaaltoetuste eri liike, viise ja määrasid kohaldatakse inimestele vastavalt nende puude raskusastmele. Kehtiva seaduse kohaselt määratakse inimese puude raskusaste ajavahemikuks kuuest kuust kuni kolme aastani. Igal aastal taotleb ligi 50 000 puudega inimest oma puude raskusastme määramist. Üle 90% juhtudest puue tuvastatakse ning kinnitatakse raskusaste. Hetkel ei ole olemas Sotsiaalkindlustusametis andmeid selle kohta, kui suurele hulgale puudega inimestele kinnitatakse täpselt sama puude raskusaste, mis neil eelnevalt oli. Hinnanguliselt on see osakaal vähemalt 50%. Seega ligikaudu 23 000 inimest on pidanud iga-aastaselt vaatamata oma puudele, mis takistab neid vähemal või suuremal määral osalemast ühiskondlikus ja töölus, nõutama puude määramiseks nõutavaid dokumente, käima pere- ja eriarstide vastuvõtul, tegema muid toiminguid selleks, et saada oma seisundi muutumatusele pädev hinnang, kuigi ka asjatundmatule isikule on selge, et näiteks jäsemete uuestikasvatamine tänapäeval veel edukalt ei toimi. Muutumatu puudega inimest taoline puude määramise kehtiv süsteem üksnes frustrerib, sest tuletab tema puuet ja selle lootusetust asjata, kuid pidevalt meelde, rääkimata asjajamise aja- ning ressursikulust.

Seetõttu on otstarbekas muuta puude raskusastme määramise süsteemi selliselt, et inimesed, kelle puhul spetsialisti (pere- või eriarsti) hinnangul ei ole ette näha puude seisundi muutust, loobutakse tähtajalistest puude raskusastme määramistest ja määratakse puude raskusaste tähtajatult (v.a. alla 16-aastased ja vanaduspensioniealised isikud). Niimoodi on võimalik tagada puuetega inimeste inimväärikust arvestav riiklik kohtlemine, mis on kooskõlas Põhiseadusega.

Kehtiva seaduse muutmine puude raskusastme tähtajatu määramise võimalusega, suurendab puuetega inimeste inimväärselt elamise võimalusi, vähendades nende bürokraatlikke kohustusi. Samuti väheneb arstide ja Sotsiaalkindlustusameti halduskoormust.

Ekspertiisi lisa: eelnõu koos seletuskirjaga

Lugupidamisega
Ain Kabal
juhataja

**PUUETEGA INIMESTE SOTSIAALTOETUSTE SEADUSE § 2² MUUTMISE
SEADUS**

§ 1. Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduses (RT I 1999, 16, 273; 2008, 48, 264)
tehakse järgmised muudatused:

1) Paragrahvi 2² lõiget 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Puude raskusaste määratakse tähtjaks kuus kuud kuni kolm aastat, pere-või eriarsti ettepanekul tähtajatult, seejuures lastele määratakse puude raskusaste mitte kauemaks kui 16-aastaseks saamiseni ning tööelisele puudega inimesele määratakse puude raskusaste mitte kauemaks kui vanaduspensioni eani. ”

§ 2. Käesolev seadus jõustub üldises korras.

Riigikogu esimees ENE ERGMA

”....., 2009, Tallinn

Algataja:

Erakond Eestimaa Rohelised fraktsioon

Marek Strandberg

Fraktsiooni aseesimees

„.....” 2009

SELETUSKIRI
PUUETEGA INIMESTE SOTSIAALTOETUSTE SEADUSE § 2² MUUTMISE
SEADUSE EELNÕULE

1. Eelnõu eesmärk

Eelnõu eesmärk on tagada puuetega inimestele inimväärikust arvestav riiklik kohtlemine.

2. Eelnõu sisu

Igal aastal taotleb ligi 50 000 puudega inimest oma puude raskusastme määramist. Üle 90% juhtudest puue tuvastatakse ning kinnitatakse raskusaste. Hetkel ei ole olemas Sotsiaalkindlustusametis andmeid selle kohta, kui suurele hulgale puudega inimestele kinnitatakse täpselt sama puude raskusaste, mis neil eelnevalt oli. Eelnõu autorite hinnangul on see osakaal vähemalt 50%.

Eelnõu annab võimaluse puudega inimesele, kelle puue ning tegevusvõime on muutumatu, pääseda korduvast vaegurluse ekspertiisi taotlusest, seejuures teeb ettepaneku tähtajatuks puude raskusastme määramiseks pere- või eriarst.

Eelnõu autorite hinnangul on inimväärikust alandav kohustada puudega inimest kord kolme aasta jooksul või sagemini taotleda oma puude raskusastme määramist, kui on teada, et puude raskusaste on muutumatu ning et ka inimese tegevusvõime ei muutu. Taolist seisukohta on kinnitanud eelnõu autoritele ka Puuetega Inimeste Koda ning paljud puudega inimesed.

Eelnõu jõustumisel võib pere- või eriarst teha ettepaneku määrata puude raskusaste tähtajatult.

3. Eelnõu terminoloogia

Eelnõu ei sisalda uusi termineid.

4. Eelnõu vastavus põhiseadusele

Vastavalt Eesti Vabariigi Põhiseaduse §28 on puudega inimesed riigi ja kohalike omavalitsuste "erilise hoole all." Eelnõu on täielikus kooskõlas Põhiseadusega.

5. Eelnõu mõjud

Eelnõu suurendab puuetega inimeste inimväärselt elamise võimalusi, vähendades nende bürokraatlikke kohustusi.

Samuti vähendab eelnõu arstide ja Sotsiaalkindlustusameti halduskoormust.

6. Rakendusaktide muutmise vajadus

Eelnõu jõustumisel tuleb muuta Sotsiaalministri 23. septembri 2008. a määrust nr 58. andes võimaluse pere- või eriarstile taotleda Sotsiaalkindlustusametilt puude raskusastme määramist tähtajatult.

7. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub 1. märtsil 2009. aastal.

Erakond Eestimaa Rohelised fraktsiooni nimel

Marek Strandberg
Fraktsiooni aseesimees
" " 2008

